

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-73(3)/09

Warszawa, 30 marca 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec komisyjnego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (druk nr 1030).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Zdrowia do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu
wobec komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy
o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów
tytoniowych (druk nr 1030)

Wprowadzone w 1996 r. ograniczenia palenia tytoniu (art. 5 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* – Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm.) zmieniły w zasadniczy sposób stopień narażenia osób niepalących na środowiskowy dym tytoniowy, a także były początkiem zmian zachowań społecznych związanych z paleniem tytoniu. Odsetek niepalących narażonych na dym tytoniowy w miejscu pracy zmniejszył się w okresie 1996-2007 czterokrotnie. Niestety dotąd nie osiągnięto zamierzeń przekształcenia szkół i zakładów opieki zdrowotnej w strefy wolne od dymu tytoniowego. Sytuację w zakładach gastronomicznych pogorszyła nowelizacja ustawy dokonana w 1999 r. (ustawa z dnia 5 listopada 1999 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. Nr 96, poz. 1107), która zezwoliła na palenie tytoniu w jednoizbowych lokalach gastronomicznych w wyznaczonych, wyodrębnionych miejscach. W rezultacie obecnie w wielu lokalach gastronomicznych nie ma żadnej ochrony przed dymem tytoniowym.

Jednym z istotnych efektów dotychczasowych ograniczeń palenia tytoniu oraz działalności edukacyjnej i informacyjnej jest narastające w wielu środowiskach społecznych dążenie do eliminacji dymu tytoniowego z przestrzeni publicznej. Dlatego z zadowoleniem należy przyjąć inicjatywę Komisji Zdrowia Sejmu RP zmierzającą do poszerzenia stref wolnych od dymu tytoniowego.

Na szczególną uwagę zasługuje zamiar usunięcia palenia tytoniu z wszelkich instytucji edukacyjnych i zakładów opieki zdrowotnej. Jest to ze wszech miar słuszne ze względu na szczególny charakter tych instytucji i ich społeczną rolę. Nie do zaakceptowania jest bowiem obecna sytuacja, gdy środowiska społeczne związane z kreowaniem wzorów racjonalnych zachowań, w tym zachowań zdrowotnych, podważają sens swojej działalności promując na swoim terenie palarnie tytoniu.

Projektowana zmiana ustawy stanowi kolejny zasadniczy krok w rozpoczętym w 1995 roku procesie eliminowania palenia tytoniu z przestrzeni publicznej i niezbędnej ochrony ludności przed niezamierzonym narażeniem na dym tytoniowy. Odpowiada ona

potrzebom zdrowotnym i społecznym w naszym kraju, a także wypełnia zobowiązania Polski wynikające z przystąpienia do *Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu* (FCTC) i przyjęcia strategii zawartej w Zielonej Księdze: *Ku Europie wolnej od dymu tytoniowego*.

Rząd z uznaniem odnosi się do tej inicjatywy i uważa za celowe i konieczne prowadzenie dalszych prac zmierzających do nadania projektowi optymalnej treści i formy.

W trosce o trafność i skuteczność proponowanych rozwiązań należałoby rozważyć kilka kwestii szczegółowych wynikających z obserwacji dotychczasowego funkcjonowania ustawy i oceny zmian w postawach i zachowaniach ludności wobec palenia tytoniu, a także procesów zachodzących na rynku, w tym także dokonanie zmiany niezbędnej dla wprowadzenia na opakowania wyrobów tytoniowych ostrzeżeń z ilustracjami graficznymi. Optymalizacja treści ustawy będzie służyła nie tylko zwiększeniu bezpośredniej ochrony niepalących przed narażeniem na dym tytoniowy, ale także ograniczeniu palenia tytoniu w ogóle, co jest zasadniczym celem polityki zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej realizowanej w szczególności w drodze regulacji prawnych.

W tym celu Rząd proponuje rozważenie następujących uwag i propozycji:

I. Do komisyjnego projektu ustawy:

1. W proponowanym art. 5 ust. 1:

1) W pkt 2 określającym instytucje edukacyjne należałoby użyć określenia „placówki systemu oświaty” pozwalającego na uwzględnienie wszystkich placówek zgodnie z zakresem art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), a także dodać „placówki opiekuńczo-wychowawcze”, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.). Dlatego proponuje się następujące brzmienie pkt 2 w art. 5 ust. 1:

„2) na terenie szkół wyższych, szkół i placówek systemu oświaty, a także placówek opiekuńczo-wychowawczych,”;

2) Pkt 6 wprowadza zakaz palenia tytoniu w obiektach sportowych;

Przyjmując, że stadiony sportowe to przestrzeń otwarta o intensywnym naturalnym ruchu powietrza, gdzie palenie może być dozwolone, należałoby ten punkt uściślić: „w pomieszczeniach obiektów sportowych”;

3) Należałoby rozważyć zasadność pkt 7. Zawiera on niejasne, krzyżujące się zakresy (z pkt 5) dotyczące przewozów pasażerskich. Taksówki i inne środki usługowych przewozów pasażerskich należą do komunikacji publicznej bez względu na formę własności i są objęte zakazem w pkt 5;

4) Ze względu na różne rozwiązania konstrukcyjne przystanków komunikacji publicznej i różne warunki korzystania z przystanków należałoby regulację dotyczącą przystanków wyodrębnić: „na przystankach komunikacji publicznej”;

5) Niejednoznaczne traktowanie służbowych pojazdów służących do przewozu osób (miejsce pracy kierowcy, ale nie pasażerów) wskazuje na konieczność dodania „służbowych środków przewozu osób” do wykazu miejsc objętych zakazem palenia tytoniu;

6) W odniesieniu do prywatnych samochodów projektowana regulacja jest podobna do próby zakazu palenia w prywatnym mieszkaniu. Niezrozumiałe i niezasadne jest zastosowanie ograniczeń palenia tytoniu w obecności dzieci do lat 13.

Biorąc pod uwagę zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego przez kierowcę palącego tytoń (papierosa) podczas prowadzenia pojazdu byłoby słusznym i zasadnym wprowadzenie takiego zakazu do art. 45 ust. 2 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.);

7) Ze względu na potrzebę szczególnej ochrony dzieci celowym byłoby rozszerzenie strefy wolnej od dymu tytoniowego na „publiczne miejsca przeznaczone do wypoczynku i zabawy dzieci” niebędące pomieszczeniami i nie objęte proponowanym zakresem ust. 1. W tym przypadku nie byłoby konieczne definiowanie miejsc przeznaczonych do zabaw i wypoczynku dzieci. Korzystając z przepisu ust. 1a oraz 1b (wg nowych oznaczeń) właściciel lub dysponent terenu przeznaczonego na plac zabaw dzieci miałby obowiązek odpowiednio taki teren oznaczyć.

Biorąc pod uwagę powyższe uwagi ust. 1 w art. 5 powinien mieć następujące brzmienie:

„1. Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 5a, palenia wyrobów tytoniowych:

- 1) na terenie zakładów opieki zdrowotnej,
- 2) na terenie szkół wyższych, szkół i placówek systemu oświaty, a także placówek opiekuńczo-wychowawczych,

- 3) w pomieszczeniach zakładów pracy innych niż wymienione w pkt 1 i 2,
  - 4) w pomieszczeniach obiektów kultury i wypoczynku,
  - 5) w pomieszczeniach obiektów sportowych,
  - 6) w środkach pasażerskiego transportu publicznego oraz w obiektach służących obsłudze podróżnych,
  - 7) na przystankach komunikacji publicznej,
  - 8) w służbowych środkach przewozu osób,
  - 9) w publicznych miejscach przeznaczonych do wypoczynku i zabawy dzieci,
  - 10) w innych pomieszczeniach dostępnych do użytku publicznego.”.
2. W proponowanym ust. 1b w art. 5 niezasadne jest powołanie się na „międzynarodowy znak”, gdyż nie ma ustalonego międzynarodowego oznaczenia. Nie jest też zasadne powierzanie spraw oznakowania obiektów i innych miejsc ministrowi właściwemu do spraw zdrowia. Nie ma również potrzeby umieszczania specjalnych informacji o sposobie i miejscu zgłaszania naruszeń zakazów. Powszechnie wiadomo, że najprostszym sposobem zgłaszania naruszeń porządku i bezpieczeństwa publicznego jest informowanie państwowych i samorządowych organów porządkowych. Proponuje się (uwzględniając proponowane wyżej oznaczenie ust. 1a, i ust. 1b) następujące postanowienia:
- „1b. Właściciel lub zarządzający obiektem lub środkiem transportu, w którym obowiązuje zakaz palenia tytoniu, umieści w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia tytoniu na danym terenie.
  - 1c. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia wzory oznaczeń miejsc, gdzie obowiązuje zakaz palenia tytoniu oraz oznaczeń miejsc, gdzie palenie jest dozwolone, a także sposób ich rozmieszczania uwzględniając należytą ich komunikatywność i zgodność ich stosowania z przepisami art. 5 i 5a.”.
3. W proponowanym art. 5a:

1) W ust. 1 w pkt 3 w celu zachowania identyczności zakresu należałoby wyrazy „szkoły (inne placówki edukacyjne) i zakłady opieki zdrowotnej” zastąpić wyrazami „wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2”;

2) Proponuje się przeredagować pkt 4 nadając mu następujące brzmienie:

„4) wyodrębnione, odpowiednio oznaczone wagony w pociągach dalekobieżnych umieszczane na końcu składu pociągu.”.

Umieszczenie wagonu (wagonów) dla palących na końcu składu zapobiega rozchodzeniu się dymu na pozostałe wagony i narażeniu na dym pasażerów przemieszczających się wzdłuż składu (np. do wagonu restauracyjnego);

3) Pkt 5 w dodawanym art. 5a ust.1 uprawniający Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Sprawiedliwości do wyłączenia niektórych pomieszczeń z zakazu palenia jest zbędny wobec istniejącego przepisu art. 5 ust. 3, który upoważnia tych ministrów do określenia zasad dopuszczalności używania tytoniu na terenie podległych im obiektów. Cele i pokoje mieszkalne mieszczą się w zakresie tych uregulowań.

Dla uściślenia granic tych uregulowań zasadne byłoby wprowadzenie do istniejącego przepisu art. 5 ust. 3 zmiany, jak niżej:

„3. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Sprawiedliwości określą, w drodze rozporządzeń, szczegółowe warunki używania wyrobów tytoniowych na terenie podległych im obiektów, uwzględniając potrzebę zachowania miejsc pracy, nauki i służby oraz środków przewozu osób jako stref wolnych od dymu tytoniowego oraz ochrony niepalących przed dymem tytoniowym.”;

4) Ust. 2 mówiący o dopuszczalności palenia tytoniu przez pacjenta przebywającego w zakładzie opieki zdrowotnej jest zbędny, gdyż pozostaje ust. 2 w art. 5 obecnej ustawy. Należałoby jedynie określić warunki takiego zezwolenia nadając ust. 2 następujące brzmienie:

„2. W szczególnych przypadkach lekarz prowadzący leczenie może zezwolić pacjentowi przebywającemu w zakładzie stacjonarnej opieki zdrowotnej na odstępstwo od zakazu palenia wyrobów tytoniowych

zapewniając przy tym należyłą ochronę pozostałych osób przed narażeniem na dym tytoniowy.”;

5) Zezwolenie na palenie w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych jedynie w odrębnych pomieszczeniach (palarniach) należy przenieść do ust. 1 jako pkt 4 zmieniając odpowiednio numerację kolejnych punktów:

„4) wyodrębnione i odpowiednio przystosowane pomieszczenia (palarnie) w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych,”

rezygnując przy tym z fragmentu: „spełniających wymogi, o których mowa w załączniku do ustawy”.

Biorąc pod uwagę, że palarnie, jak i samo palenie tytoniu jest szkodliwe i niepożądane, normowanie metrażu, konstrukcji, wyposażenia itp. warunków technicznych przez ministra zdrowia, uważamy za zbędne i niewłaściwe. Paradoksalnie w projekcie załącznika wygląda normowanie wymiany powietrza, gdy sam palący inhaluje świadomie niekontrolowaną ilość dymu tytoniowego. Podobnie wątpliwości budzi troska o udostępnienie palarni osobom niepełnosprawnym.

Przepisy dot. bezpieczeństwa przeciwpożarowego obowiązują wprost i nie muszą tu być przywoływane.

Dlatego załącznik do projektu ustawy określający sposób urządzenia palarni należy uznać za zbędny. Natomiast konieczne jest uściślenie pojęcia „palarni” przez dodanie pkt 9 w art. 2 obecnej ustawy:

„9) „palarnia” – pomieszczenie wyodrębnione konstrukcyjnie od innych pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych z wejściem zamykanym drzwiami, zaopatrzone w wywiewną wentylację mechaniczną, odpowiednio oznaczone, służące wyłącznie do palenia tytoniu.”,

a także skreślenie w art. 2 komisijnego projektu ustawy części zdania po przecinku: „...a palarnie istniejące utworzone na podstawie tych przepisów nie spełniające wymogów, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, podlegają likwidacji w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.”;

6) Ust. 4 dotyczący oznaczania miejsc wyłączonych z zakazu palenia proponuje się skreślić. Sposób oznaczania uregulują przepisy ministra właściwego do spraw wewnętrznych (zob. pkt 2 uwag).

4. Proponuje się rezygnację ze zmiany art. 8 ust. 1, wprowadzającej zakaz reklamy „we wszelkiej formie”. Obecna treść art. 8 ustawy obejmuje zakresem wszystkie formy i nośniki reklamy i nie jest kwestionowana z punktu widzenia zgodności z prawem Unii Europejskiej. Natomiast dodany w art. 8 ust. 1a dopuszczający reklamę wyrobów tytoniowych w wydawnictwach kierowanych do środowisk zawodowo zajmujących się handlem tymi wyrobami znacznie pogarsza obecny stan prawny, gdyż otwiera nieograniczone możliwości produkowania wydawnictw reklamowych z reklamami tytoniu, które będą formalnie określane jako adresowane do środowisk profesjonalnych. Ponadto zmiana w art. 8 mówiąca o zakazie reklamy „we wszelkiej formie” nie zapobiega pojawianiu się nielegalnych reklam. Źródło tych nieprawidłowości tkwi nie w brzmieniu art. 8, lecz w dopuszczeniu „informacji o wyrobach tytoniowych” w punktach sprzedaży tych wyrobów (art. 2 pkt 6 ustawy), która jest wykorzystywana jako reklama. Dlatego proponuje się uchylenie pkt 6 w art. 2 obecnego tekstu ustawy, czyli usunięcie z punktów sprzedaży „informacji o wyrobach tytoniowych” jako rzeczywistej przyczyny istniejących nieprawidłowości. Konsekwentnie – należy uchylić w art. 9 ustawy ust. 8 oraz dodać ust. 9 w brzmieniu:

„9. W miejscu sprzedaży wyrobów tytoniowych, w szczególności w miejscach ich eksponowania umieszcza się widoczne i czytelne ostrzeżenie powszechne o szkodliwości używania tytoniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.”.

Innym przejawem nielegalnej reklamy i promocji jest rozsyłanie materiałów reklamowych i promocyjnych do osób fizycznych na zasadzie, że nie jest to publiczne rozpowszechnianie, a korespondencja prywatna. Podobnie do paczek papierosów dołącza się kupony promocyjne wyjaśniając, że są one kierowane tylko do osób palących, kupujących wyroby. Dla wyeliminowania tych praktyk potrzebne jest wprowadzenie poprawek do definicji reklamy i promocji wyrobów tytoniowych w art. 2 pkt 5 oraz art. 2 pkt 7 obecnego tekstu ustawy, przez wykreślenie wyrazów „publiczne” i nadanie im brzmienia, jak niżej:

„5) „reklama wyrobów tytoniowych” – rozpowszechnianie komunikatów, wizerunków marek wyrobów tytoniowych lub symboli z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych firm produkujących wyroby tytoniowe, nieróżniących się od nazw i symboli graficznych

wyrobów tytoniowych, służących popularyzowaniu marek wyrobów tytoniowych; za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych pomiędzy firmami zajmującymi się produkcją, dystrybucją i handlem wyrobami tytoniowymi,”

„7) "promocja wyrobów tytoniowych" – publiczne rozdawanie wyrobów tytoniowych lub rekwizytów tytoniowych, organizowanie degustacji, premiowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych, sprzedaży po obniżonej cenie, organizowanie konkursów opartych na zakupie wyrobów lub rekwizytów tytoniowych oraz inne formy zachęcania do nabywania lub używania wyrobów tytoniowych, bez względu na formę dotarcia do adresata,”.

5. Proponowane zmiany w art. 13 wymagają korekty. Proponuje się następujące brzmienie art. 13:

„art. 13. 1. Kto:

- 1) sprzedaje wyroby tytoniowe wbrew zakazom określonym w art. 6,
- 2) będąc właścicielem lub zarządcą obiektu lub środka transportu dopuszcza do palenia wyrobów tytoniowych na podległym mu terenie lub w podległym mu środku transportu wbrew zakazom określonym w art. 5,
- 3) wbrew przepisom art. 5 ust. 1b nie umieszcza oznaczeń słownych i graficznych informujących o zakazie palenia tytoniu,

podlega karze grzywny do 5 000 zł.

2. Kto pali wyroby tytoniowe w miejscach objętych zakazami określonymi w art. 5, podlega karze grzywny do 100 zł.

3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.”

II. Proponowane dodatkowe zmiany w ustawie:

Proponowane poszerzenie stref wolnych od dymu tytoniowego jest krokiem ważnym i potrzebnym dla ochrony zdrowia ludności. Dotychczasowe funkcjonowanie ustawy i zmieniające się warunki zewnętrzne ujawniają szereg innych elementów warunkujących

skuteczne ograniczanie narażenia ludności na dym tytoniowy i choroby powodowane jego wdychaniem.

1. W niektórych krajach Europy (Holandia, Niemcy) pojawiają się wyroby do palenia (papierosy, cygaretki itp.) niezawierające tytoniu, polecane jako „bezpieczne” lub „leczące z nałogu tytoniowego”. W naszym kraju również zdarzały się pomysły i sondażowe pytania przedsiębiorców dot. wprowadzenia na rynek „nieszkodliwych” papierosów. Co prawda nie zawierają one typowego dla tytoniu czynnika uzależniającego, jednak ich używanie polega na inhalowaniu produktów spalania innych niż tytoń substancji.

W ofercie internetowej pojawiają się elektroniczne inhalatory nikotyny, które mogą przynieść trudne do oszacowania obecnie skutki w postaci szerzącego się uzależnienia od nikotyny.

Obecnie nie wiadomo, jak rozwinie się produkcja i marketing tego rodzaju wyrobów. Potrzebne jest uniemożliwienie wprowadzenia ich na nasz rynek tak, jak to skutecznie uczyniono w ustawie w 1995 r. z tytoniem bezdymnym i automatami do sprzedaży papierosów. Łatwiej jest dziś zapobiec niż za kilka lat usunąć z rynku. Dlatego proponuje się dodanie w art. 7 obecnej ustawy ust. 3:

„3. Zabrania się produkcji i wprowadzania do obrotu wyrobów do palenia imitujących wyroby tytoniowe, służących inhalowaniu produktów spalania substancji innych niż tytoń, a także produkcji i wprowadzania na rynek inhalatorów nikotyny i innych wyrobów o podobnym działaniu.”.

2. Popularyzacji wyrobów tytoniowych i budzeniu zainteresowania tymi wyrobami służą m.in. zabawki, słodycze, przekąski przypominające formą wyroby tytoniowe. W celu usunięcia tego rodzaju wyrobów z rynku, zgodnie z zobowiązaniem wynikającym z art. 16 Ramowej Konwencji ŚOZ o Ograniczeniu Użycia Tytoniu (FCTC), potrzebne jest dodanie w art. 7 ust. 4:

„4. Zabrania się produkcji i wprowadzania do obrotu słodyczy, przekąsek, zabawek i innych wyrobów imitujących wyroby tytoniowe.”

3. Ograniczanie dostępności wyrobów tytoniowych dla osób niepełnoletnich jest obecnie niemal wyczerpująco uregulowane przepisami art. 6 ust. 1, 1a, 3, 4 ustawy z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm.). Pozostaje kwestia dostępności papierosów na półkach w systemie samoobsługowym oraz w sklepach

internetowych, choć praktyka handlowa na ogół obecnie unika takiej formy. Dlatego celowe byłoby, zgodnie z założeniami polityki państwa i zobowiązaniem wynikającym z art. 16 FCTC, uregulowanie tych spraw w sposób jednoznaczny dodając w art. 6 ust. 5 w brzmieniu:

„5. Zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych w systemie samoobsługowym, w systemie wysyłkowym oraz przez internet.”.

Mimo ogólnego zakazu promocji wyrobów tytoniowych (art. 8 cyt. ustawy) często spotyka się sprzedaż papierosów i innych wyrobów tytoniowych po obniżonych cenach. Nie zawsze są to papierosy pochodzące z nielegalnych źródeł. Takie praktyki są sprzeczne z polityką zdrowotną państwa stosującą bodźce podatkowe (w rezultacie i cenowe) do ograniczania popytu na wyroby tytoniowe. Celowe byłoby zatem wprowadzenie do ustawy zakazu sprzedaży detalicznej wyrobów tytoniowych po cenie niższej niż wydrukowana na opakowaniu.

Należy także zaznaczyć, że proponowane wyżej przepisy ust. 3 i 4 w art. 7 oraz ust. 5 w art. 6 dotyczą art. 28, 43 i 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, zapewniających odpowiednio swobodę przepływu towarów oraz swobodę przedsiębiorczości. Jednak w przypadku, gdy ta swoboda naruszałaby bezpieczeństwo zdrowotne ludności, kraje członkowskie mają prawo i obowiązek zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia. Taka okoliczność zachodzi, gdy idzie o wyeliminowanie praktyk rynkowych służących faktycznie promocji palenia tytoniu, a szczególnie zachęcaniu dzieci do używania wyrobów tytoniowych i ułatwianiu ich zakupu.

W przypadku uznania przepisów ust. 3 i 4 w art. 7 oraz ust 5 i 6 w art. 6 za przepisy o charakterze technicznym, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i przepisów technicznych, konieczna będzie ich notyfikacja.

W konsekwencji zakazu sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom niepełnoletnim (art. 6 ust. 1), w celu uświadomienia tego faktu kupującym należy zobowiązać sprzedawców do umieszczenia stosownej informacji, zmieniając treść ust. 1 w art. 6:

„Art. 6. 1. Zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18. W miejscu sprzedaży wyrobów tytoniowych powinna być widoczna

czytelna informacja następującej treści: „Zakaz sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18. (Art. 6 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm.).”.

4. Prowadzone badania oraz doświadczenia niektórych krajów Unii Europejskiej dowodzą, że ostrzeżenia na opakowaniach wyrobów tytoniowych są bardziej skuteczne, jeżeli tekst jest połączony z barwną ilustracją graficzną. Projekt rozporządzenia wprowadzającego takie ostrzeżenia zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej z 12 kwietnia 2006 r. (K/2006/1502) został przygotowany, ale wprowadzenie tej formy ostrzeżeń wymaga usunięcia z obecnego art. 9 ust. 4 wyrazu „tekst” i nadanie ust. 4 brzmienia zastępującego:

„4. Na opakowaniach wyrobów tytoniowych przeznaczonych do palenia innych niż papierosy, występujących w handlu detalicznym, których najbardziej widoczne, największe płaszczyzny mają powierzchnie większe niż 75 cm², ostrzeżenia o szkodliwości zajmują powierzchnie nie mniejsze niż po 22,5 cm² na każdej z tych płaszczyzn.”.

5. Wprowadzenie zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu wyrobów imitujących wyroby tytoniowe (ust. 3 i 4 w art. 7) wymaga uzupełnienia przepisów karnych w art. 12 przez dodanie pkt 5 w brzmieniu:

„5) produkuje lub wprowadza do obrotu wyroby imitujące wyroby tytoniowe wbrew zakazom określonym w art. 7 ust. 3 i 4.”.

6. Proponowany art. 2 w komisyjnym projekcie ustawy nie może być utrzymany ze względu na zasadniczą wadę formalną. Nie ma też potrzeby utrzymywania załącznika do ustawy określającego warunki techniczne palarni, o czym mowa w pkt 3 ppkt 5) na str. 6 niniejszego stanowiska. Bardzo istotna kwestia możliwości lub obowiązku udostępniania palarni w określonych obiektach jest jednak skutecznie rozstrzygnięta przepisami art. 5, które zabraniają palenia tytoniu w określonych miejscach i art. 5a, które określają, kto i jakie miejsca może wyłączyć spod zakazu palenia tytoniu. Na skuteczność tych postanowień nie ma wpływu załącznik do rozporządzenia Ministra

Pracy i Polityki Socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie *ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy* (Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).

7. Skuteczne kontrolowanie norm dopuszczalnej zawartości substancji szkodliwych w dymie papierosowym wymaga upoważnienia odpowiednich organów do pobierania prób produktów w miejscu ich wytwarzania i w ofercie handlowej. Dlatego proponuje się rozszerzenie uprawnień Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jak niżej.

„Art. ... W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.) w art. 4 w ust. 1 dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym”.